

2. TÁJÉKOZTATÓ AZ ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁS RENDSZERÉRŐL

2.1 A népszavazásra vonatkozó jogszabályok

A Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló ügydöntő országos népszavazást a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 79. §-a rendeli el, és ugyancsak az *Alkotmány* tartalmazza a választójogra, mint politikai alapjogra, valamint az országos népszavazásra vonatkozó alapvető rendelkezéseket.

Az országos népszavazásra vonatkozó anyagi jogi szabályokat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (*Nsztv.*) rögzíti.

Az országos népszavazás eljárási szabályait a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (*Ve.*) tartalmazza.

A választási irodák feladatait és a szavazatösszesítés rendjét a *Ve.* országos népszavazáson való végrehajtásáról szóló 34/2002. (XII. 23.) BM rendelet szabályozza.

A 2003. április 12. napjára kitűzött népszavazás határnapjai, határidői naptár szerinti megállapítását a 33/2002. (XII. 23.) BM rendelet tartalmazza.

2.2 Ki vehet részt a népszavazáson?

A népszavazáson választójoggal rendelkezik az a személy, akinek az Alkotmány és az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény (*Vjt.*) rendelkezései értelmében választójoga van. A választójogosultság feltételei:

- magyar állampolgárság
- nagykorúság
- magyarországi lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely.

Nincs választójoga, ezért nem szavazhat az, aki:

- cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt áll;
- közügyek gyakorlásától eltiltó jogerős ítélet hatálya alatt áll;
- jogerős szabadságvesztés büntetését tölti;
- büntetőeljárásban jogerősen elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti.

2.3 A népszavazáson működő választási szervek

A választási szervek két nagy csoportja a választási bizottságok és a választási irodák.

2.3.1 A választási bizottságok

A választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, melyek fő feladata a népszavazás pártatlanságának, tisztaságának, törvényességének biztosítása és szükség esetén a népszavazás törvényes rendjének helyreállítása.

Az országos népszavazáson az alábbi választási bizottságok működnek:

- **szavazatszámoló bizottság:** a szavazatszámoló bizottság gondoskodik a szavazás törvényes lebonyolításáról a hozzá tartozó szavazókörben. Az egy szavazókörrel rendelkező településeken a szavazatszámoló bizottság feladatait a helyi választási bizottság látja el. A szavazatszámoló bizottságok feladataival a következő fejezetekben részletesen foglalkozunk.
- **területi választási bizottság:** elbírálja az illetékességi területén levő szavazatszámoló bizottságok hatáskörébe tartozó döntések ellen benyújtott kifogásokat. A tudomására jutott törvénysértés esetén megfelelő eljárást kezdeményez.
- **Országos Választási Bizottság:** jóváhagyja az országos népszavazás szavazólapjainak adattartalmát. Megállapítja és közzéteszi a népszavazás országosan összesített eredményét, illetve megsemmisíti az eredményt, amennyiben olyan törvénysértést állapít meg, amely azt érdemben befolyásolta. A tudomására jutott törvénysértés esetén eljárást kezdeményez. Dönt a benyújtott kifogásról.

2.3.2 A választási irodák

A választási irodák feladata a népszavazás előkészítése, szervezése, lebonyolítása; a választópolgárok pártsemleges tájékoztatása; népszavazási adatkezelés és adatszolgáltatás; a népszavazás technikai feltételeinek biztosítása; a törvényes feltételek meglétének és a szakmai szabályok betartásának ellenőrzése.

Az országos népszavazáson az alábbi választási irodák működnek:

- **helyi választási iroda**
- **országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda**
- **területi választási iroda**
- **Országos Választási Iroda**

2.2 Az eredmény megállapítása

A népszavazás szavazóköri eredményéről a szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvet vesz fel. A jegyzőkönyvet a helyi választási iroda vezetőjéhez juttatja, aki azt a területi választási iroda útján továbbítja az eredmény megállapítására jogosult Országos Választási Bizottsághoz.